REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA" iese în fiecare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 157. Brașov, Joi 18 (31) Iulie. 1902.

Campania memorandistă.

(Epilog).

Incheiere.

Dis'am, că lucrarea sobolilor s'a început din primăvara anului 1894. Ce-l ce vrea se aibă cunoscință mai de aprópe despre acésta, se citéscă broșura „Tribuna și tribuniștii" apărută în Bucurescî la 1896 și scrisă de Ioan Slavicî, ér spre mai buna înțelegere se cetéscă și critica acestei broșurî publicată în Martie 1896 în „Gazeta Transilvaniei", sub titlul „Condeiul simbriaș".

In broșura sa numită Ioan al lui Sêrbu-cojocarul din Șiria, dis și Slavicî, vorbesce între altele de „noua direcție dată de băeții, carî s'au succedat la „Tribuna" din primăvara anului 1884 până în iérna anului 1895" — când, precum scim, a isbucnit așa numita „criză a Tribunei" și „tribuniștii de baștină" au provocat ruptura în comitetul central al partidului.

Fostul șef al „băeților", carî s'au succedat la „Tribuna", spunea la fie-care ocasiune, și-o spune și în broșura sa amintită, că venise dela Bucuresci, ca gazetar în Ardél, „cu angajamentul de a resolva conflictul dintre Românî și Maghiarî". Mărturisesce în aceeașî broșură, că nu a succes nicî luî nicî „băieților" de a ajunge la o ast-fel de „resolvare", și acésta numai din causa solidarității naționale. Eată, ce se póte ceti, în privința acésta în „Gaz. Trans." nr. 45 din 1896:

„... Doi-spre-dece anî de-arêndul Slavicî cu amicii sêi intimî dela „Tribuna" au intrigat, aci în ascuns, aci pe față cu scop de a sparge rêndurile partidului nostru național și cu scop, ca, după-ce vor reuși a-l desbina, se pótă ei înșișî lua în mână pretinsa „resolvare a conflictului" și se ajute astfel — cum dice broșura „Tribuna și tribuniștii" — ómenilor de stat ai României „de a face serviciul amical solicitat de Maghiarî, potolind mișcarea română din țerile corónei ungare".

Décă, pe lângă acest scop mărturisit, Ioan al lui Sêrbu-cojocaru a avut o atitudine atât de echivocă în decursul activității sale diaristice la noi, décă el în „Tribuna" făcea politică imperialistă, séu cum îi mai dicea „politică dinastică austriacă", pe când de altă parte ne asigura, că se căsnesce a da mână de ajutor ómenilor de stat ai României, „ca se pótă face Maghiarilor serviciul amical, de a interveni cu succes pentru potolirea mișcării naționale dela noi": acésta este una din acele multe contradicerî, ce caracteriséză nesinceritatea și nepriceperea tuturor celor dela „noua direcție".

Pricepuțî orî nepricepuțî, sincerî și drepțî orî vicleni și rêutăcioșî, destul că sobolii au făcut tot ce au putut spre a compromite interesele cele mai sfinte și însăși situațiunea partidului nostru național. Am arêtat în prisos, cum au procedat mai les în causa memorandului, la coronă, așa că nu mai este de lipsă se spunem, decât că le-a succes a trage în noroiŭ și acésta causă.

Cea mai revoltătóre purtare au avut'o sobolii în sînul comitetului central al partidului nostru, ales de conferența națională dela 1892. Este de nedescris aroganța și îndrăsnéla, cu care matadorii „tribuniștî" din comitet se dedaseră a procede în mod cu totul arbitrar, fără a ține séma de ceea-ce le era permis orî nu și fără a avé consciința datoriei și a rêspunderei lor față cu partidul.

Cunoscem peripețiile și neajunsurile, ce le aduse cu sine acéstă purtare. Pe cel mai mare dintre neajunsurî însĕ nu l'am accentuat până acuma, decât în trécăt.

Tribuniștii „băștinașî" séu „nebăștinașî", carî cu ajutorul soților lor din comitet și al diarului, de care dispuneau, ajunseră a dirige de fapt trebile comitetului, au ignorat din capul loculuî organisațiunea partidului nostru. Cât-va timp, pe la început, încă se adresau — mai mult pro forma — și la căte un subcomitet al partidului, în care nu preponderau „amicii" lor. Dér de pe la 1893 încóce, nicî nu mai voiau se scie de comitete și de ómenî devotațî ai partidului în diferitele ținuturî, ci se înțelegeau și lucrau numai cu cei-ce se dădeau de amicî ai lor.

Astfel comitetul séu, mai bine dis, biroul din Sibiiu al comitetului absorbea totul. De o conlucrare cu comitetele și cu factorii partidului de pretutindenî, pe temeiul organisațiunii și a disciplinii de partid, nicî vorbă nu mai era.

Comitetul central ajunse a fi alfa și omega, ba am puté dice, că se presenta ca însușî scopul partidului. Dela comitet derivau tóte și în el și prin el se petrecea întréga viéța a partidului. Nu se mai audia pronunțându-se, decât numele câtorva membrii „mai marcanțî" ai comitetului. D'al de Brote, Lucaciu, Coroianu ocupau tótă cronica dilei. De ei se vorbea, de ei se scria, ei erau, carî se jucau cu destinele partidului. Și acéstă stare de lucrurî a dăinuit încă și atuncî, când matadorii dela cârmă s'au învrăjbit între ei și s'au luat de pĕr.

In modul acesta se sufocă orî-ce cugetare și inițiativă de sine stătătóre în sînul partidului și acésta se alese numai cu miserabila campanie, pusă la cale de „glorioșii diriguitori" în contra bărbaților independențî ai partidului.

Eată în ce a culminat „campania memorandistă" și care este adevĕrata causă a desastrelor, ce i-au urmat.

Sórtea ironică i-a mai îndemnat pe acești sobolî periculoșî se se laude, cum-că ei și numai ei ar fi ridicat „spiritul național" între Românii de dincóce.

E ușor a se dovedi, cum au ridicat ei acest spirit. Au fost nisce parasițî, carî tóte ideile, nisuințele și pornirile adevĕrat naționale ale poporului le-au folosit și le-au esploatat în interesul lor egoistic, numai pentru satisfacerea fuduliei lor și pentru a puté, sub flamura națională, se pescuiéscă în turbure.

Merseră până a afirma, că ei au produs entusiasmul, ce s'a manifestat în anii trecuțî. Cu acelașî drept ar puté pretinde orî-ce risipitor, care aruncă nebunesce în vênt capitalul moștenit, că el a muncit și a jertfit, ca sĕ-l agoniséscă.

In câți-va anî de dile nu se póte produce un astfel de interes și o astfel de însuflețire ca aceea, pe care a dovedit'o poporul nostru cu ocasiunea manifestațiunilor din anul trecut.

Pentru a ajunge aicî, au trebuit se muncéscă și se jertféscă câte-va generațiunî și nu farsorii politicei de compromitere a tot ce poporul avea mai scump puteau vre-odată se producă un astfel de resultat.

De aicî se esplică, că însu-șî poporul nostru a rĕmas, har Domnului, până adî încă ferit de cangrena ce a bântuit conducerea partidului și a fost numai spectator al mirodeniilor, ce s'au petrecut în ea dela 1892 încóce.

Acésta ne dă speranța într'o apropiată reculegere, căcî grosul partidului nostru național nu póte se fiă condamnat a suferi vecînic pentru păcatele unora, carî s'au avêntat pe șea, fără se scie călări!

Remaniare ministerială. Foile din *Bucuresci* ne aduc scirea, că o remaniare ministerială s'a făcut pe diua de erî, cabinetul compunêndu-se astfel: d-l D. A. *Sturdza* președinte și rĕsboiŭ; d-l P. S. *Aurelian* domenii; d-l Eugen *Stătescu* justiție; d-l Emil *Costinescu* finanțe; d-l G. D. *Pallade* interne; d-l C. *Stoicescu* lucrări publice; d-l Sp. *Haret* culte și d-l I. I. *Brătianu* externe. Din vechia formațiune a eșit d-l B. Missir.

Cestiunea limbei cehice. „*Narodni Listy*" din Praga e informat, că în *Ischl* se ocupă serios cu planul, *de a se introduce limba cehică în serviciul intern al administrației.*

Tripla alianță. Diarul „*Kölnische Zeitung*" publică o notă oficiósă, ca rĕspuns la unele comentarii ale pressei engleze cu privire la tripla alianță. Diarul citat spune, că e autorisat se declare, că basele politice ale triplei alianțe n'au fost schimbate, dér că e fórte posibil, ca se se fi modificat séu se se mai modifice planul de execuție a acestei alianțe, plan care ține de strategia militară. E neexact, că tratatul celor trei puterî ar fi cuprins vre-odată o stipulațiune, obligând Italia se trimétă, în cas de rĕsboiŭ între Austria și Rusia, o armată la granița română spre a se sprijini silințele Regelui Carol al României, care ar năvăli în Basarabia. La sfêrșit „K. Z." pretinde, că o putere, care nu face parte din tripla alianță, a încercat se obție modificarea baselor politice ale tractatului, dér n'a isbutit.

Urmașul episcopului Pavel. Sub titlul „*Demetriu Radu — episcop de Oradea-mare*", diarul kossuthist „*Független Magyarország*" dela 29 Iulie n. scrie următórele:

„Din sorginte bine orientată aflăm, că în ministeriul de culte s'au făcut tóte pregătirile, ca *Demetriu Radu* se fie numit cât mai curênd episcop în Oradea-mare. Scaunul episcopesc din Lugoș va fi umplut cu canonicul din Blașiŭ Vasile *Hosszu*. Scirea despre numirea lui Demetriu Radu de episcop la Oradea, produce pretutindenî satisfacție între Românî, pentru-că el este bărbat distins și bun patriot. Impreiurarea, că cea mai bogată episcopie română ajunge în mânile lui, nu póte decât se dumiréscă pe Maghiarî, judecând după activitatea, ce a desfășurat'o el în fruntea episcopiei de Lugoș."

Victor Emanuel la Berlin. „*Perseveranza*" din Milano spune, că regele *Victor Emanuel III* va merge, peste Gotthard, la Berlin, unde va sosi la 27 August. Regele, care va petrece patru dile în Berlin, va fi însoțit de ministrul de esterne *Prinetti*.

Maghiarisarea numelor proprii în justiție.

In numĕrul 27 de Dumineca am publicat o parte dintr'un articol al d-lui Dr. Justin *Pop* cu privire la maghiarisarea numelor proprii în justiție. D-sa vorbea despre un recurs al d-lui advocat *Francisc Hossu-Longin* în contra încercărilor făcute de unii judecătorî de a maghiarisa numele pe cale ilegală.

Etă cuprinsul acestui recurs-protest, după-cum îl publică d-l Dr. Justin Pop în „Libertatea" dela 26 Iulie:

Se scie, că scopul de căpetenie al numelui e, se fie semnul deosebitor pentru fie-care persónă séu familie în societate, și e garanță pentru identitatea aceleia.

Scopul acesta al numelui însĕ e cu totul nimicit prin maghiarisare, căcî în urma aceleia, persóna se determină prin o notă *streină* și nicî-decum *identică* cu *originalul numelui*, care numai în limba maternă póte avé acest caracter, ér numele strein, rĕmânênd neînțeles de cel numit, urmarea e, că el însu-șî nu se póte recunósce pe sine.

Se luăm în socotință numai strigările îndatinate la pertractările dela judecătoriile cercuale, tribunale, etc. — dice d-l *Hossu* în protest. In atare cas părțile litigante orî martorul strigat, strigat cu nume schimbat, ca „*Szöcs Péter*" în loc de *Petru Suciu* și „*Görög Mariska*" în loc de *Maria Grecu*, — nicî pe departe nu scie, că el a fost cel strigat, și așa nicî nu rĕspunde, că e de față. De aci apoi nesfîrșite contumațări *nedrepte*, prin carî partida orî că îșî perde pentru tot-déuna chiar și procesul cel mai drept, orî că numai cu grozave cheltuelî și greutățî se mai póte rehabilita!

Atarî jertfe de drept și materiale însĕ, *cad în afară de programul și scopul justiției!*

Amintim apoi împrejurarea, — dice protestul mai departe, — că în limba nóstră aceiașî nume are mai multe variațiî, carî însĕ-șî se deosebesc și se folosesc după ținuturî. Exemplu eclatant e numele de Ioan cu variațiile: Iuon, Ionel, Ioniță, Onuț, Nuț și Ianăș (prin comitatul Hunedórei), orî Nicolae cu formele: Nicu, Niculiță, Culiță, Liță, Culă, Călaie, Laie, Naie și Micléuș (prin comitatul Hunedórei). Deși aceste variații se reduc la un nume fundamental, fie-care dintr'însele are puterea determinantă a numelui propriu, mai ales, că Românul

mai cu predilecție întrebuințéză numirea de glumă, decât originalul.

Tóte aceste variații însĕ se maghiariséză cu stereotipul *János*. De aci apoi alt isvor de încurcăturĭ păgubitóre pentru sĕrmanul Român, care din biet sudórea sa plătesce scump dreptatea unguréscă!

Étă dér desele și în viitor infinitele încâlcelĭ, încurcăturĭ și greșelĭ fatale asupra identității cutărui individ, din carĭ vor urma neîntrerupte știrbirĭ în drept și pagube materiale pentru poporul nostru! — stărĭ aceste, carĭ nu pot fi dorite de-o justiție adevĕrată!

Mai ales vor fi dese aceste încurcăturĭ la cartea funduară. Și bine sciu justițiarii maghiarĭ, că chiar cartea funduară e instituțiunea, la care amĕsurat scopului ei. condițiunea fundamentală e, *ca cel scris în ea sĕ fie notat în modul cel mai acurat* și precis, pentru a salva identitatea și cu acésta drepturile celui întabulat! Aicĭ mai mult se cere imperativ *păstrarea numelui original*, pentru a preveni și încunjura nenumĕratele controverse, ce pot ocure din scrierea cu nume maghiarisat.

Sĕ luăm, ca ilustrare, o pildă adevĕrată: La o judecătorie cercuală din părțile bănățene s'a pertractat rĕmasul unui testator, care în decursul pertractării ereditare consecuent a fost onorat — și după mórte, cu numele maghiar de Mihály. S'a adus decisul de transcriere și transpus la forul funduar pentru intabularea drepturilor de proprietate. Forul funduar însĕ, fórte corect, a respins cererea de a face intabularea, pe motivul, că decisul de transcriere se referă la rĕmasul lui Szirb (Sêrbu) Mihály, ér în cartea funduară e notat *Sêrbu Meilă* (variția numelui Mihăilă în părțile bănățene). Observăm, că judecătorul referent n'a fost Român, ci Maghiar, dela care pot învĕța colegii lui.

Tot așa greutățĭ pot obveni când e vorba de împrumuturile hipotecare, orĭ pemnorarea pe cale execuțională a imobilelor cutărui debitor, când în lipsa indicării precise și fidele a respectivului, prea ușor sĕ pot intabula realitățile altuia, — ceea-ce e o știrbire și îngreunare a vieții de credit!

Dér nu numai urmările acestea de domeniul vieții practice ne face sĕ vedem mărimea gravamenului, ce constitue noua operațiune de maghiarisare. Mai presus de tóte maghiarisarea numelor nóstre lovesce adênc în *dreptul natural* și în *egalitatea de drept* și e în flagrant contrast cu sciința modernă, ba chiar și cu legile positive din țéra acésta. *Românul are drept tot așa de mult la numele lui, ca și Maghiarul*! Dreptul la nume e aceeașĭ speție a drepturilor private, ca spre ex. dreptul de autor și dreptul de proprietate!

Dat fiind, că miniștri sunt obligațĭ a jura, că vor apĕra sanctitatea și inviolabilitatea *dreptului* de proprietate (art. III. ex. 1848), maghiarisarea numelor e *călcarea acestui jurămĕnt*, ba o atare acțiune de maghiarisare *e formală agitare și atentat contra dreptului de proprietate!* fapt, ce în sensul §-lui 172 al. 2 din codicele penal, sĕ cualifică de delict și ca atare cade sub punibilitate.

Poftițĭ, decĭ, voi aprigĭ procurorĭ maghiarĭ și aplicațĭ legea, ai cărei slujbașĭ sunteți, și contra acestor delicuențĭ!

Drept încheiere d-l Dr. Iustin Pop esprimă dorința, ca lupta de apĕrare în contra acestui atentat sĕ se arangeze pe întrégа linie în stil mare. Corpul advocațial român — fie cumulativ, séu după teritoriile tablelor regescĭ — sĕ presenteze memorande energice la președinții Tablelor, în carĭ sĕ céră cu insistență cassarea practicei justițiare de a-se maghiarisa numele nóstre.

In deosebĭ membrii românĭ din camerele și comitetele camerelor advocațiale sĕ apere causa acésta în sfera de activitate a acelor camere. Un esemplu îl pot avé advocații noștri în pășirea d-lui Dr. A. Cosma, care în camera advocațială din Timișóra a reușit cu propunerea, ca pe teritoriile locuite de naționalitățĭ sĕ fie numițĭ numai judecătorĭ, carĭ vorbesc limba poporului.

Resistența și apĕrarea s'ar face însĕ mai cu efect atuncĭ, când unul fie-care dintre Românĭ va sci sĕ *păstreze* cu falĕ *numele sĕu*, căcĭ păstrarea numelui e de mare importanță, el e identic cu individualitatea, pe care ni-o determină în societate. Păstrarea cu scumpĕtate și intactă a numelui însémnă integritatea naționalismului și caracterului moral. Contrarul ni-l demonstră renegații, „carĭ de-odată cu caracterul îșĭ schimbă și numele, și de-odată cu schimbarea numelui îșĭ închină dracului și sufletul“.

SCIRILE DILEI.

17 (30) Iulie.

Lăsĕmêntul episcopului Pavel. Consilierii ministerialĭ Iuliu *Toszt* și Anton *Fabian* lucréză deja de 10 dile în Oradea mare la inventarisarea lăsămêntului episcopului Pavel. Din partea capitolului gr. catolic e delegat pentru acest scop canonicul Artemie *Șarcadĭ*. Comisarii guvernului au găsit totul în cea mai bună ordine. Ministrul Wlassics a ordonat acum întreruperea inventarisării acestui lăsĕmênt și trecerea la dominiul repausatului episcop latin Schlauch, unde au început de asemenea inventarisarea. Acéstă lucrare va dura cel puțin o lună. fiind domeniul acesta de o estensiune enormă.

Avansare. D-l *Petru Pop*, judecător la tribunalul din Brașov, este avansat în a 2-a gradație din cl. VII. — Gratulăm.

Un fișpan alienat. De câte-va dile circula svonul despre îmbolnăvirea fișpanului din comitatul Torontal. Svonul însĕ care spunea, că are bólă de nervĭ, s'a desmințit oficial. Diarul „Nagybecskereki Hirlap“ comunică acum, că fișpanul conte Bethlen este atins de alienație și spre confirmare citéză următórele casurĭ: Deja cu ocasiunea instalării lui Bethlen a produs o impresie ciudată faptul, că fișpanul în discursul sĕu n'a rostit decât nisce frase incoherente, pe carĭ spre mirarea celor de față, le repeta mereu. La 11 Iulie a presidat congregațiunea și la ședință ședea aiurat în scaunul sĕu. Numai când cine-va ridica vocea mai tare, tresărea spăriat. In ultima ședință a comitetului comitatens a făcut propunerĭ imposibile, așa că membri comitetului nu se mai îndoiau că fișpanul este nebun. La banchetul de instalare adresà secretarului Vecsera întrebarea: „Cât costă banchetul?“ — „Comitatul a dat acest banchet în onórea D-vóstrĕ. Totul e plătit.“ La aceste cuvinte fișpanul rĕspunse agitat: „Ce mănânc eu, nu trebue sĕ plătéscă nimenĭ“. Și în adevĕr plăti, ce a mâncat, din buzunarul sĕu.

In cafeneaua „La rosa“ petrecea dilele acestea o societate de tinerĭ. Fișpanul, care era de față, porunci chelnerului sĕ oprésca pe tinerĭ, de a rîde așa tare. Chelnerul rugà societatea, sĕ fie mai puțin sgomotósă, ceea-ce însĕ nu folosi nimic. Fișpanul trimise după gardiștĭ și voia sĕ escorteze pe tinerĭ la poliție. Numai cu mare greutate putură sĕ-l liniștéscă. In aceeașĭ cafenea s'a întêmplat, că fișpanul a cerut două cafele negre, pe carĭ le-a bĕut una după alta. După o jumĕtate de oră întrebà pe chelner, de ce nu-i aduce cele două cafele, pe carĭ le-a cerut deja de o jumĕtate de óră? — Se dice, că contele Bethlen a avut marĭ perderĭ la fabrica de conserve din Deva. Guvernul se dice că scie despre tóte acestea și fișpanului i-se va da în curênd un concediu mai lung.

Necrolog. Primim scirea tristă, că Domeție *Dogariu*, învĕțător și director al școlei primare din Satulung, biserica Sf. Adormirĭ, a repausat subit adĭ nópte. Repausatul era unul dintre cei mai vrednicĭ învĕțătorĭ și autor al mai multor cărțĭ didactice. Ca învĕțător a funcționat timp de mai bine trei decenii. Rĕposatul a publicat diferite scrierĭ în diarul nostru și foiletonul început în ultimul numĕr al „Gazetei“ de Duminecа „Ioniță Ciobanul“ este din condeiul lui. Adresăm întristatei familii sincerile nóstre condolențe!

Protopopiatul Clușiului. Pentru postul de paroch gr. cat. și protopop al districtului Clușiŭ, s'a publicat concurs cu terminul de 15 August.

Sarafoff la Sofia. Diarul *„Neues Wiener Tagblatt“* află din Sofia, că Boris Sarafoff, care, după cum se scie, a sosit acolo venind din strĕinătate, a stat ascuns trei dile pentru a studia opinia publică. Sarafoff a declarat corespondentului diarului, că s'a dus la Sofia numai în scopul d'a lua parte la congresul macedonean, voind sĕ arate vinovățiile și erorile actualei președinții. Sarafoff are de gând sĕ facă a fi ales președinte. — Generalul Zancoff va presenta congresului documente contra lui Sarafoff, pentru a dovedi complicitatea lui la răpirea misionarei miss Elen Stone, și a tovarășei sale. Comisarul turc la Sofia, Ali Feruh Bey, a cerut arestarea lui Sarafoff.

Din Ocna Sibiiului se scrie diarului „S. D. T.“ din Sibiiu: Duminecă s'a petrecut în „lacul damelor“ de aicĭ o scenă fiorósă, care putea avé urmărĭ fatale. In numitul lac făceau bae mai multe dómne și fete, între care și tînĕra soție a unui sergent-major de infanterie. Acésta nesciind, că apa dincolo de balustradă este prea adêncă pentru neînotătorĭ, și vĕdênd acolo o altă damă, la aparență stând liniștită în mijlocul lacului, a înaintat curagiósă spre locul cu primejdia. De-odată însĕ perdù terenul de sub picóre și fiindcă nu scia înota, s'a cufundat în apă. Dama din lac înotà spre soția sergentului-major, cu gândul de a o salva. Acésta însе se atêrnà cu atâta putere de salvatóre, încât fù împiedecată în not și se cufundà și dênsa. Cu marĭ sforțărĭ reuși totușĭ a eși la suprafață împingênd pe ceea-ce nu scia înota spre balustradă. Femeile din interiorul balustradei încremeniserĕ de grózĕ și numai una din ele avù atâta presență de spirit, încât ținêndu-se cu o mână de balustradă, pe cealaltă o întinse spre cele două fefemei, carĭ astfel fură scăpate.

Congresul cântăreților germanĭ. In Graz s'au adunat pe diua de 26 Iulie reuniunile germane de cântărĭ din tóte părțile locuite de Germanĭ. Erau de față mai bine de 10.000 de cântărețĭ germanĭ, între carĭ și reuniunile de cântărĭ săsescĭ din Transilvania și o reuniune de cântărĭ a Germanilor din România.

Contra medicilor evrei. Diarul „J. V.“ din Viena se plânge amar contra antisemitismului, care ia proporții din ce în mai marĭ. Pentru a dovedi acésta, diarul evreesc citéză un cas dela societatea de ajutorare pentru casurĭ de bólă meseriașilor din Viena, unde s'a lipit o țidulă cu litere aldine pe interiorul șcórței dela condicuța de legitimație. Acéstă țidulă are următórea inscripție: „Domnii membrii sunt rugațĭ în casurĭ de bólă a-se adresa la medicĭ creștinĭ“ „J. V.“ învită pe medicii evrei a-se solidarisa față cu asemenea boicotărĭ necualificabile ale creștinilor.

Cununie. D-l Virgil *Hațegan* (Șeușa) și d-șóra Cornelia *Sava* (Cetea), îșĭ vor serba cununia religiósă Duminecă la 10 August în biserica gr. cat. din Cetea.

Imoralitatea unui profesor. In Körmend (Ungaria, dincolo de Dunăre) au arestat pe profesorul Mocsári Ignaț dela școla civilă de fete, care a abusat de elevele sale. Patru-spre-dece eleve au depus agravant contra lui Mocsáry. Din acestea, trei sunt în stare binecuvêntată. Consternația părinților e uriașă. O deputație se va duce la ministru, cerênd. ca din școlele de fete sĕ fie escluși bărbații ca profesorĭ. Directorul școlei a fost suspendat.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Praf de culise.

La teatrul Național din Bucurescĭ, sus la rangul al doilea, chiar în fața scenei, e lojea cu numĕrul 73. Cei carĭ au fost la teatru și au avut parte de vre-o loje vecină cu acésta, ar șci de sigur sĕ povestéscă multe și mĕrunte despre băeții și fetele din acéstă loje, care de multe-orĭ îĭ întrerupeau din ascultarea lor prin câte-o glumă făcută la adresa artiștilor de pe scenă séu prin câte-un rîs rĕsărit așa ca din senin și destul de puternic, ca sĕ-l audă vecinii.

Acésta e lojea elevilor și a absolvenților de curênd ai conservatorului. Li s'a dat anume locul acesta din fața scenii, ca sĕ pótă studia mai ușor jocul veteranilor, sĕ le admire creațiile séu, câte-odată sĕ la observe greșelile, ca sĕ se pótă mai târdiu feri de ele.

Sunt tinerĭ cu toții și fórte suceptibilĭ. In mijlocul jocului celui mai captivant audĭ printre ei câte o exclamare de admirație, la care alții, doritorĭ s'asculte liniștițĭ, rĕspund printr'un tacĭ din gură!“

„Décă 'mĭ place!“

„Ei, tacĭ!“

„Tac!“....

Și în felul acesta atenția vecinilor vrăjițĭ de vîrtejul patimilor de pe scenă, e întreruptă, și numai ce-i vedĭ aruncând privirĭ încruntate spre loja viitorilor artiștĭ dramaticĭ. Ei se liniștesc pentru un moment, până când un altul simte nevoia de-așĭ spune cuvêntul de admirație, séu de zeflemea, séu de-a povesti o scenă ce i-s'a întêmplat nóptea trecută, când se ducea singur acasă prin mahalaua cutare.

Așa sunt actorii; nu pot sĕ tăinuéscă nimic, sunt în stare sé povestéscă de dece orĭ același lucru fie-căruia cu care se întâlnesc, și când de fórte multe-orĭ n'au nimic de spus, s'apucă și născocesc câte una, de rĕmâi încremenit.

„Mai acum câțĭ-va anĭ — îmĭ spunea odată actorul A. — petreceam séra de anul nou într'o berărie din München. Eram singur cuc și îmĭ era necaz pe vremea, care trecea așa de încet. Așteptam medul nopții c'o nerăbdare nebună, ca și când cine scie ce comorĭ 'mi-ar aduce. Dér încalte sciŭ, că i-am făcut o primire împĕrătéscă. Sĕ vedĭ: La două-spre-dece fără cincĭ, comandai două-spre-dece pahare cu bere. Mi-le aședai pe tóte dinainte, ca pe niște soldațĭ. Când începù césul sĕ bată, începui sĕ beau; Cu fie-care bătătură golaam câte-un pahar și când césul încetà, cădui sub masă.“

Și-apoi cu un aer de gravă seriositate adaugà: „Ce-are a face berea asta cu cea de la München. Cu aia te ametescĭ dintr'un pahar...“

In fața acestei poveștĭ năsdrăvane, n'am mai dis nicĭ o vorbă și prietenul meu a rĕmas de bună credință, că minciuna i-a reușit. Décă însĕ i-așĭ fi spus, că nu se póte, că-i greu de credut, că minte..., sunt sigur, că mi-ar fi rĕspuns fórte nĕcăjit:

— „Ce scii tu, care n'ai trecut în viéța ta granița!“...

Sĕ revenim la loja 73.

Pe la opt séra încep sĕ soséscă unul câte unul. Băeții vin mai de vreme cu speranța, că vor puté sĕ ocupe câte un scaun și sĕ stea liniștițĭ și comodĭ în decursul spectacolului, dér de fórte puține orĭ se întêmplă sĕ se bucure de locul lor, căcĭ décă sosesc fetele, ei trebue sĕ se scóle — din complesanță și de ochii lumei — și o fac acésta cu un aer de cea mai adêncă sinceritate. Ba le sărută și mâna, și încă cu multă grație, deși mulțĭ dintre ei, în sufletul lor, nu le pot suferi și ar dori sĕ nu le mai vadă în ochĭ tótă viéța.

Aci e cuibul prefăcĕtoriei; se trag pe sfóră unii pe alții cu o seninătate uimitóre. Se fac complimente, pe carĭ nu le-ar suferi un suflet cinstit, se arunc alusiunile cele mai ințepătóre și chia próste în necuviința lor, de carĭ fac un haz nebun cu toții, simțind plăcere cân vĕd pe vre-un coleg al lor dat puțin pri baltă. Se trec în revistă apoi tóte scirile dilei, se discută pe șoptite tainele și întêmplările culiselor; fie-care comentéză unii acusă, cercênd sĕ se ridice pe altții apĕră, voind cu tot dinadinsul sĕ par drepțĭ judecătorĭ, în sfîrșit aci e un ames tec de tot ce póte sĕ esiste pe pămên și în ceriŭ, căcĭ ei vorbesc cu aceeașĭ ușu

Raḑe de lună...

I.

E nópte liniştită... Prin aer cântă îngerĭ, şi imnurĭ de iubire se 'nalţă legănate spre cerul instelat.

Dorm toţĭ vrăjiţĭ de vise... şi vêntul adormit'a sub liniştea uşóră. Iubirea dór, iubirea pribégă mai colindă, simţindu-se voiósă pe pragul de colibă, séu stând îngândurată pe trepte de palat.

— „Iubito, nóptea asta e atâta de frumósă, şi tot aşĭ vrea cu tine sĕ sbor în alte lumĭ, căcĭ mânĭ în ḑorĭ de ḑiuă lumină se va face şi ér vedé-vom viéţa cu faţa-i veştejită, cercând sĕ ne despartă cu rîsu-i prefăcut...“

— „Veḑĭ tu, de-asupra tocmai de turnul cel înalt, un norişor plutesce pe marea de senin şi-i singur pe tot ceriul — îmĭ ḑise 'ncet iubita. — Biserica e bună, urcane-vom pe dênsa şi-apoi pe turn, şi 'n urmă sbura-vom păn' la ceriŭ. Şi colo 'n norul cela culcuş eu îţĭ voiŭ face, ca nimenea din lume sĕ nu-ţĭ mai dea de urmă. Căcĭ drept sĕ-ţĭ spun, mi-e frică şi tremur tot-déuna gândindu-mĕ, că mâne 'naintea ta şirétă veni-va vre-o ispită cu ochii de femeie: îţĭ va zimbi o clipă şi étă-te pierdut, ér eu plângênd de doru-ţĭ prin lume 'nstrĕinată...

In norişorul cela noi singurĭ amêndoi!... Te-oiŭ adormi cântându-ţĭ un cântec dela mama şi te-oiŭ iubi cum nu pot sĕ te iubesc pe lume; aicĭ în tina vieţii trăesc mereu cu frica, că nu mai eştĭ al meu. Acolo 'n légăn dulce, dór îngerii veni-vor sĕ-ţĭ vadă ochii negri... şi îngerii sunt bunĭ.

Sĕ mergem dér... că uite ţĭ-e fruntea obosită şi somnul prieten dulce pleópele 'ţi-atinge cu aripile lui...

Ér lunei ce veni-va cu faţa ipocrită, îi voiŭ şopti din vreme sĕ vie 'ncet cu grije, ca nu cumva din somnu-i iubitul sĕ-mĭ deştepte.

Sĕ mergem!...“

— „Dér, iubito, ce spui tu nu se póte, şi chiar poetu 'n visu-i se teme sĕ gândéscă. Din vîrf de turn la cerurĭ e-aşa de lungă cale... Cu ce vreai tu sĕ mergem?“

— „Cu ce? Voiŭ face punte din marea mea credinţă..., cu'n capĕt sprijini-oi de turnul cel înalt, cu celălalt de prispa de nor... şi-apoi in braţe te-oi duce păn' acolo...“.

— „Credinţa ta e mare, o sciu, şi-i grea ca plumbul... şi veḑĭ, mĕ tem, că turnul s'o prăbuşi sub dênsa, biserica ruine s'o face, şi de-odată ne vom trezi 'ntre ziduri surpate... chiar în faţa altarului prea sfânt...

De-acolo nicĭ-odată n'om mai eşi, sunt sigur, şi-om plânge tótă viaţa frumósa nebunie de-a ne urca la ceriŭ....“

Veturio.

---

rinţă şi importanţă despre lucrurile palpabile, ca şi despre cele necunoscute.

E un mic univers, care se frământă.

Acéstă loje mi-s'a părut în tot-déuna oglinda fidelă a lumii celei marĭ, cu tótă făţărnicia, cu tóte visele şi sbuciumările ei, cu tótă miseria învĕlită cu îngrijire de un zîmbet, de care te cuprinde mila, cu tótă ignoranţa ei de-apururĭ pretenţiósă de-a face lumină.

Ca o barcă rĕtăcită pe mare, fără cârmă, mânată de vênt când într'o parte, când în alta, nepăsătóre de-i sóre, orĭ lună, de-i furtună séu linişte, acomodându-se împrejurărilor şi mulţumită par'că de singura consciinţă — sĕ presupunem c'ar avé-o — că se mişcă, aşa trăesc aceştĭ viitorĭ artiştĭ dramaticĭ, vecĭnic cu dorul de a face ceva şi nesciind nicĭ-odată hotărît, ce sĕ facă, lăsându-se purtaţĭ de valul sentimentelor, fără sĕ-şĭ siléscă vre-odată judecata sĕ ia în stăpânire cârma. Ei se mulţumesc, că sunt legănaţĭ, fără sĕ-i preocupe fixarea vre-unui drum, pe care sĕ înainteze.

(Va urma).

Din isprăvile lui Sarafoff.

Stoicoff P. unul din foştii ómenĭ de încredere ai lui Boriş Sarafoff, actualmente mâna dréptă a ministrului preşedinte bulgar Danev, a publicat o sensaţională broşură despre isprăvile bandelor bulgare de sub conducerea faimosului Sarafoff. Broşura a fost distribuită, după-ce Sarafoff s'a reîntors în Bulgaria, şi istorisesce lucrurĭ îngrozitóre.

Autorul broşurei mărturisesce, că membrii comitetului bulgaro-macedonean, *au jefuit şi omorît pe cetăţenii cu stare din Bulgaria şi Macedonia*, precum şi pe inimicii comitetului. Lumea oficială din Bulgaria a tolerat crimele lui Sarafoff, deóre-ce credea în liberarea Macedoniei şi spera crearea unei Bulgarii-marĭ. Acum însĕ Bulgaria a înţeles, că tot ceea-ce a creḑut orbesce, a fost numai un vis, şi de aceea descopere pe criminalĭ în interesul prestigiului ei.

Stoicoff P. spune, că în spelunca de lângă Lesco s'a dat peste cadavrele a 50 de ómenĭ.

Voivoda *Gioranto* şi Bulgarii distinşĭ *Sapardanov* şi *Detev* încă au fost ucişĭ de ómenii comitetului în Tapelare. Cadavrele au fost aflate. Stoicoff spune, că Sarafoff storcea câte 3—5 lire dela ţĕranii bulgarĭ pentru cumpĕrarea de arme şi pentru acoperirea cheltuelilor arsenalului din Rusciuc. Poporul însĕ n'a vĕḑut nicĭ armele, nicĭ arsenalul.

Sarafoff cu doi bandiţĭ *au ucis pe profesorul Gagalev,* aplicându-i 36 împunsăturĭ. In Padez a căḑut victimă pumnalului lui Sarafoff profesorul *Dimitrof.* Uneltele credinciose ale lui Sarafoff erau bandiţii Sandosky, Sava Mihailovicĭ şi Peeff Steano. Aceste bestii au ucis în comuna Sirpinova pe preotul *Naidinov* şi familia lui. Pe învĕţătorul *Tampev* Milon din Perlepe l'au ucis de-asemenea ómenii lui Sarafoff. In fine Stoicoff mărturisesce, că şi pe *Miss Stone* tot banda lui Sarafoff a ascuns'o în satul Corvela. Ţĕranilor, carĭ au ascuns'o, li-a promis Sarafoff 300 lire, dér ei n'au vĕḑut banii.

*

Ḑiarele din Sofia publică scrisórea colonelului bulgar în reservă, Iancoff, trecut în Macedonia pentru a se pune în fruntea unei părţĭ a armatei revoluţionare de acolo. Acéstă scrisóre a făcut impresie. Descriind munţilor Platskoviţa, unde se află cu céta sa, colonelul ḑice:

„Am vĕḑut în satul Esco o locuinţă în munte, unde 33 de ómenĭ au fost omorîţĭ, pentru a se ascunde infama răpire a misionarei americane miss Elen Stone“. După înţelesul acestei scrisorĭ. răpirea americanei, precum şi multe omorurĭ sĕvârşite, au fost organisate de vechiul comitet macedonean, pe ai cărui membri colonelul îi numesce bandiţĭ.

Anuare.

Anuarul institutelor de învĕţămênt greco-catolice din Blaşiŭ (gimnasiul superior, institutul pedagogic, şcóla de aplicaţie şi şcóla de fete), pe anul şcolar 1901—902. Un volum de 116 paginĭ, tipar îndesat şi elegant, hârtie bună, aşa că se presentă ochilor şi în exteriorul sĕu, ca un product estetic al tipografiei archidiecesane. Pe cele 34 paginĭ de la început, vedem o schiţă scrisă de profesorul Dr. Ambrosie *Cheţianu* asupra sciinţelor naturale la şcólele din Blaşiŭ. Schiţa are titlul: „Istoria naturală şi Museul de la şcólele din Blaşiŭ“ şi se află retipărită şi în broşură separată. care se póte cumpĕra cu preţul de 40 banĭ.

Corpul profesoral de la gimnasiu era compus din următórele persóne: Iosif Hossu, canonic, director şi profesor def. de matematică; Silvestru Nestor, preot, prof. def. de limba română şi germană; Alexe Viciu, preot, prof. def. de limba română şi latină; Aron Deac preot, prof. def. de istorie şi latină; Octavian Bonfiniu preot, prof. def. de filologia clasică; Emil Viciu preot, prof. def. de matematică şi fisică; Dr. Ambr. Cheţianu preot, prof. def. de sciinţele naturale şi geografie; Gavr. Precup, abs. de teologie, prof. def. de limba română şi latină; I. Fodor preot prof. def. de limba română şi maghiară; Dr. I. Sâmpeleanu preot, prof. de religie; Dr. V. Suciu preot, prof. de religie; Dr. Ioan Raţiu, abs. de teologie, prof. def. de limba română şi maghiară. Valeriu Suciu, absolvent de teologie şi filosofie, prof. suplinitor; Dr. Il. Dăianu, preot şi prof. cu diplomă; Emil Sabo, abs. de teologie şi filosofie, prof. supl.; Flaviu C. Domşa prof. supl. cu diplomă din geometria desemnativă şi desemnul liber. Afară de aceştia an mai predat: Aron Papiu cantul bisericesc, Iacob Mureşianu musica vocală şi instrumentală, Flaviu Domşa desemnul liber, Ioan Băgăianu, gimnastica. Elevilor greco-orientalĭ le-a predat religiunea preotul Samuil Szabó.

In gimnasiul din Blaşiŭ s'au predat obiectele precum urméză:

Religiunea 16 óre pe sĕptĕmână, *Limba română* 26 óre, *Maghiara* 27 óre, *Latina* 40, *Elina* 13, *Germana* 17, *Istoria* 17, *Geografia* 6, *Sciinţele naturale* 11, *Fisica* 8, *Matematica* 23, *Geometria desemnativă* 8, *Filosofia* 2, *Caligrafia* 2, *Gimnastica* 16, *Cantul bisericesc* 8 óre.

De la pagina 4 pănă la 19 vedem specificată materia*) ce s'a predat în diferitele clase.

Biblioteca gimnasiului s'a îmbogăţit atât prin cumpĕrăturĭ, cât şi prin donaţiunĭ (acad. Română, Tipografia archidiecesană, ministeriul r. u. de culte, autorĭ şi editorĭ.) Nu se arată însĕ câte volume are biblioteca. Bibliotecar a fost d-l S. Nestor.

Biblioteca tinerimei gimnasiale s'a aranjat din nou anul acesta şi numĕră 2456 volume, carĭ au circulat printre elevĭ în numĕr destul de considerabil, după cum se vede din conspectul publicat în anuar. Custodele bibliotecei a fost d-l G. Precup.

Societatea de lectură (cercul literar) à numĕrat 98 membri şi a ţinut peste an 28 şedinţe. La una din aceste şedinţe a asistat şi directorul de circumscripţie pentru şcólele secundare. Conducĕtorul cercului a fost d-l Alexe Viciu.

Gimnasiul a avut şi un observator meteorologic, care a stat sub conducerea profesorului Emil Viciu.

Museul de naturale s'a sporit prin donaţiunĭ. Custode d. Cheţianu.

Museul de fisică şi chemie s'a îmbogăţit cu un telefon, fonograf şi aparat de refracţiune sist. Mach. Custode Emil Viciu.

Museul de archeologie, istorie şi geografie s'a îmbogăţit prin donaţiune. Cabinetul archeologic numĕră: 50 hărţĭ, 7 globurĭ, 479 obiecte diverse, 2448 numi. Afară de acestea diferite opere filologice şi tablourĭ intuitive („chipurĭ pentru intuiţiune la propunere“.) Suma totală a obiectelor: 3006. Custode: Aron Deac.

Gimnasiul dispune de o sală de gimnastică bine adjustată, apoi de sală de musică, desemn şi de o grădină botanică.

Intre elevĭ au fost 64 bursierĭ, carĭ au primit total 8300 coróne. Cea mai mare bursă de 240 c. (una), apoi mai multe de 200 cor. şi cele mai micĭ de 50 cor.

Din beneficiul de pâne au fost împărtăşiţĭ 182 elevĭ, tot la 5 ḑile cu câte o pâne.

In internatul tinerimei române gr. cat. au fost 116 internĭ, dintre carĭ 27 au avut intreţinerea gratuită.

Fondul pentru ajutorarea elevilor în cas de bólă dispune de suma de 11490 cor. 71 b.

Alte fundaţiunĭ mai micĭ sunt: Fundaţiunea „C. B. Groze“ şi fundaţiunea „Ioan Săbădeanu.“

Pentru masa studenţilor s'a colectat pănă acuma 4023 cor.

Numĕrul elevilor imatriculaţĭ a fost de 470, din carĭ s'au presentat la esamen 452.

După confesiune: 357 greco-catolicĭ, 91 greco-orientalĭ, 4 rom. catolicĭ, 5 jidovĭ. După naţionalitate: 448 Românĭ, 9 Maghiarĭ. Din România 3 elevĭ: Catana Aurel cl. I, Óncea Ioan, cl. V, şi Ştefan Ionescu Ioan cl. VIII, toţĭ trei din Bucurescĭ.

La institutul pedagogic corpul profesoral a fost compus din următórele persóne: George Munteanu, director, I. F. Negruţiu, A. P. Bota, N. Pop, P. Ungureanu, E. Sabo, Aron Papiu, I. Mureşanu, I. Băgăianu.

La şcóla superióră de fete: Elena Sântion, Rosa Căpuşanu, T. Vandor, A. C. Domşa şi I. Mureşianu.

La şcóla primară de fete: Aurelia Bariţiu, Elisa Bodocan, Georgina Munteanu, Iac. Mureşianu.

La internatul de fete directóră: Aurelia F. Solomon.

In cele 3 cursurĭ pedagogice au fost 106 elevĭ, la şcóla de aplicaţie 55, la şcóla superióră de fete au fost 50 de eleve şi la şcóla primară de fete 66 eleve.

Anuarul mai raportéză pe scurt şi despre şcóla gr. cat. pentru învĕţăceii de meserii şi negustorie şi despre asilul de copii.

Anuarul se distinge prin inovaţia, ce a întrodus-o, punênd lângă numele fiecărui elev localitatea originei şi ocupaţiunea părinţilor, ér progresul, ce l'a făcut elevul îl scóte în relief printr'o singură notă. De asemenea tabelele statistice sunt forte bune.

*) Anuarul ḑice „Materialul propus.“

Producţiunĭ şi petrecerĭ.

Inteligenţa română din Alba-Iulia invită la concertul împreunat cu dans. ce se va arangia Sâmbătă, *2 August* st. n. (Sf. Ilie) 1902 în „Grădina popilor“ în favorul tînerului şi talentatului violinist român Aurel Nemeş de Alămor jun., elev al celebrului măiestru de concert şi profesor la conservatorul din Viena Carol Prill. Concertul se va da cu concursul d-lui Nemeş şi al d-lui student în drept Corneliu Munteanu, pianist. Inceputul la 7½ óre séra. Locul I. 2 cor., loc II. 1 cor 50 banĭ, loc III. 1 cor., parter 60 banĭ. Bilete sunt de vêndare la d-l P. S. Cirlea şi séra la cassă.

ULTIME SCIRI.

Paris, 29 Iulie. Tóte scólele călugărescĭ din Paris au fost închise. Acum vine rêndul şcólelor din provincie, unde se aştéptă o mai mare resistenţă, decât în Paris. In Brest populaţia se opune; în Roseof poporul a ridicat baricade în jurul scólei şi s'a provĕḑut cu alimente.

POSTA REDACŢIUNEI.

Seghedin. — Manuscrisul despre care ne întrebĭ. nu scim sĕ fi sosit vr'odată la Redacţia nóstră. Décă s'ar afla totuşĭ, te vom încunosciinţa. Salutare!

Sosiţĭ in Braşov.

Pe ḑiua de 29 Iulie 1902.

H. Pomul verde: Popescu, profesor. Filipescĭ; Oprescu, profesor, Filipescĭ; Taubmann, comerciant, Bucurescĭ; Dr. Bodo, profesor Năsĕud; Peia. comerciant, Făgăraş; Simonis funcţ. de bancă, Sibiiŭ; Simon, profesor, T. Szt Miklos; Koloczy, profesor, Budapesta; Oloczi, profesor, Strigon.

H. Orient: Dr. Grosscurth, medic. Hamburg Dimitrescu, comerciant, Sinaia: Goliger, funcţ. Pesta: Tuma, măcelar, G. Szereda; Huata, supravegh. de fabrică, Gabring.

H. Grand: Aczél, Kiss, Pesta; Goldstein, comerciant, Katona.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Iulie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.30
Renta de corône ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.60
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	205.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	162 40
Renta de argint austr.	101.80
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.70
Losurĭ din 1860.	152.30
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.97
Acții de-ale Băncei ung. de credit	713.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	678.—
Napoleondorĭ	19.05
Mărcĭ imperiale germane	117.—
London vista	239.67½
Paris vista	95.22½
Rente austr. 4% de corône	99.80
Note italiene	94.—

Nr. 496—1902.

a. f. c. sc. d.

Publicațiune de concurs.

La gimnasiul superior fundațional din Năsĕud cu *1 Septembre 1902* sunt de a se ocupa **2 catedre ordinare de profesor**, la carĭ pot competa indivizĭ, carĭ au cualificațiune de profesor pentru șcólele medii, la una din limba latină și grécă, la cealaltă însă din limba latină și istoria, eventuel tot din limba latină și grécă.

Cu acestea catedre décă se complinesc cu profesorĭ ordinarĭ e împreunat:

1) salar anuale 2200 coróne care cu timpul sĕ póte urca la 2400 cor,

2) cuartir în natură,

3) adause cincenale de câte 200 coróne cel mult în 5 rindurĭ și,

4) Competința de pensiune în sensul art. de lege XXVII din anul 1894.

Décă însĕ se vor umplea, cu profesorĭ suplențĭ, competințele lor anuale fac 1600 coróne la unul fiecare. La aceste posturĭ pot concura acei civĭ din Ungaria, carĭ:

1. au cualificațiunea recerută prin lege dela profesorĭ de șcólele medii.

2) posed perfect în vorbire și scriere limba romăna și maghiară. Concurenții sĕ-șĭ trimită suplicele adjustate cu tóte documentele de lipsă până în *18 August 1902* la 6 óre după amiadĭ la comisiunea administrătóre a acestor fondurĭ.

Dela comisiunea administrătóre de fondurile centrali scolastic și de stipendie din districtul Năsĕudului.

Năsĕud, la 22 Iulie 1902.

Gerasim Domide m. p. *Nestor Simon* m. p.
președinte, secretar.

Nr. 610. 1—1.

A V I S.

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi orĭ și când dela 1-ma și 15 a fia-cărei lunĭ.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii ce se aboneză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa ămurit și se arate și posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans“.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.